Дерригача мехкий пролетареш, цхьаьнакхета!

НАЬСАРЕН КОЛХОЗХО

№ 30 (211)
ЕРА
1
май
1941 шу.

Хьасте, номера дех 5 ахь. ба

Н-ГI АССР Наьсарен ВКП(б) Райкоман Райисполкоман орга

Промышленностехь, транспортехь, базарш, юртa бовхаман стахановхошка, вай махка ехь долча шадагa — большевистски моршал!

Маьа а хьал а колхозхой! Къуьса бlаьстан аьлат lалаш ульга хьовхаме чаккхдаахкара тlехьа, аьхха хьуькъамаш дахарах общественни хьайбаш болахь айбарах тlехьа! Чlоаглбе колхозни общественни болахь! Дахалда колхозни зажиточни культурни вахар!

(ВКП(б) ЦК 1-ча майкерча лозунгашкара).

Дахалда 1-гIа май—болхлой классан революционни низашка тIема хьисапе хьажар!

ЦХЬОАЛАГIА МАЙ

Таахан, 1 май дийнахь, дерригача дуьнен болхлой классо чаккхдонна шай революционни низашка, капиталистически дехах мукъебахара тlехьа, социализмана тlехьа къовсам лоеттабе ше хиича хилларг тlема хьисапе хьожийла. Цу къовсамга духьа хьега бала, духьа цlий, ма боврдола дуьнен пролетариата. Цхьабаьхьа, loдахийта шай нерза дийнадда. Лаьттан аьхалгlча дахьаьтlа котахlониш Ваша Маркса—Энгельса—Ленина—Сталина байраш герома латта ер тхьаь дахьалгlа шу да.

Хlаьса таахан, къахьегаман праздника дийнахь, дуьнен пролетарски барт бара дийнахь, ерригача лаьттан шера тlарча къахьегамхоша цхьоалагlа дlаддахьара дала доле шоай бlаргаш лекх къахьегам кхы цlенкха а мара гlоргбоаши эксплоатацени lоатlаьнах мукъа болчий сийлахь гlулакх, сийла хозара гlулакх, турпалала гlулакх хиния дlоттам йолча сийлахь-йоккха социалистически дуьненагахь.

Капитализмо къахьегамах хаалгонлан дукъ дlадl. Маркса хьаьхь, капиталистически обществехь кlаин хьалд болло хилар—дехна а мара дад, хьаьал мара, хаьш. Капиталистически миллионаш болча наха дийнахь в бус в дуьненга йовшаш халача хьаьлаша бола бу эксплоататорашцтеи тунеядцаштеи, кlаьта шоеш мохал, шелал, къел ловш бах.

Къахьегамхоша шоаьша, шоай социалистически лечкхьаьлкхевнь бола беш йолча СССР-а мара бац къахьегам „болх ца беча кlама а ваь" яхача принципагlа кlара къахьега мотгаргаолча граждании дехкари сийлен гlулакхи долаш."

СССР—къахьегам кlара сега эгара хьалкагlа эшаш дар ханна дlотташ латта цаl мара боаш мохк ба. 1939 шера ловрайен бари мах дlахбеш баьча ловрайнаргlа вай мехка къа ца хьагача нехан дерриг в 0,04 проц. мара дацапа.

Советски адамаша кlажа къа е деш хьегача къаьво тlа-тlа ховргlа ловдаш латт вай дахьен вахар. Дегlавахаш чlоаглдухи латт цун боахамаш обороннен низ. Духьа цхьоалагlча сталенски пятилеткан 3 шера чухь СССР промышленносте продукци дегlаеннай 44 проц.: нерда хьал а ва, бола ба йолланнаб 2,900 фабрикаш, завод, шахташ, электростанцеш кхыйола предприятеш, адамий пайда духьа кlажа ца эшаш кхоалагlа дехьа айбеленнай. Хlара шерагара шерагlа лехлуш латт социалистически хьашара хьувахьан, соцеалистически хьайбай продуктийн.

XVIII Еррагбоехьан ВКП(б) конференцеш советски адамаш хийчаьла нерда котаонши шахраш. lаалламаш доккхача хьинаргцa СССР къахьегамхоша нерамашка уж исторически решенеш кхоачушьелга. 1941 шера адамий бовхамех кхоачушьелга, шоай сийлахь-йоккхача даьхен бовхамен обороннен низ кхы а лекхагlа айбара духьа. адамий бовхам, капиталистически гонах тайша а боаша, шийна мел хилар шийга доллий хилар цlенбаргlара духьа.

Хьегача къаьва хьакур хаддаьхь лахьдера, стахановски болхи боврхьбарах, къахьегамах дисциплина чlоаглъяра шоп тал СССР къахьегамхоша XVIII партконференцен решенешца.

Хаччача лоеттама чаккхдовнех уж шера цхьоалагlча мера шоай революционни низашка хьисапе хьажар капиталистически некьашкарча болхлой классо. Капиталистически дуьне шоалагlа болча дуьнен империалистически тlема аьт къестеш да. Цу тlема берриге lоалхьам къахьегамхой белахьш тlа бижаб.

Социализман мехка, хьалхьекхарча сталински арахьаьра политика безен доаьш, къахьегамхоша пайда хийбу машарерча вахара кхоачане хозонах. Социалистически къахьегама лорабеш латт тlаьхкада йоа-нен советски дlахьонашта тlа-йовача советски дlахьонашта тlа хьовда веннаb къа ат доаш мохтаг! къаьт долча минута бlоргора ваьнаш хийча доля низ хьача Цl Эсварg.

Кlаьзарча дуьнен тlарча лоеттама советски адамаш денхариьлах дукъатте чlоаглi фийла хила.

Капиталистически гонах шийна чухьерлкхьача доккхадеча кхерымаш, боле стахански хьахам даге в кхоачаш беш, вай мехка къахьегамхоша кхы а дукъагlча хьинарцa къовсам лоеттабе беза шоай сийлахь йоккхача дахьен бовхамени обороннен низ чlоаглбьра тlехьа. Цlа Эсварг Форди-тlема Флоти нерагlа хийчадра тlехьа, духьа-гlа металл, кlор, дукагlа танкаш, йоккхий топнаш, станокеш, автомобилеш, йоккхийра топий марчеда-хдатта дахара тlехьа. Хlара къахьегамхочун дуьхьа цlен доле гlулакх—тlема специальносте йолкъонахь деха lомалар да.

1 май праздника вай махка доагlа нерлача производственни мотаалашца, нердача наргlадувларешца. Йохка наргlадувларешца хьежаш ба дерригача дуьнен къахьегамхой.

1 май дийнахь дерригача дуьнен къахьегамхоша шоай мобилизаци хийча шоай моральни-политически цхьал, шоаш большевистски партена дукхаезача Сталина гонахьа хьоабебина хилар, дуьнен пролетариата хьаштеде шоаьш тешаме хилар дlа в тьувиыш, советски адамаша кхы а иттахь ерга вай дахьен дерригуьнен историн ловрахьеаре котанонаша. Цу котанонаш керттера итог „латт вай мехка болхлой класс, сего сега эксплоатацен егга хlалакдаь дlа в дьнгех, социалистически строй чlоаглi а ва, шоай гlулакх бенн долга дерригача дуьнета цlенахкь хилара. Цунца латт керттера итог, кlажа къоча цо чlоаглбу болхлой классан низаш из сацарь котанонах арг ца хиларахи бола тешам" (Сталин).

1 май дийнахь цlенахьа а оах хайпарча кlера вай хьисапечча тlаьхьехара:

Дерригача мехкий пролетареш, цхьаьнакхета!

18-ча партконференцен решенеш кхоачаш а еш...

ВКП(б) 18-ча конференцеш къовсам бола беллагlаьпа промышленностехь транспорти дегlайоаларе кхоачашьа дезаш дола декхараш. Вай промышленносте а транспорте а кlалхьаш а хилуш уж исторически решенеш кхоачашьара хьадда тlа хьа йола бизиз дика котанонаш.

Наьсарен-Воксалерча машинни хьаьлла станцен коллективо бохкхчае бола хьабеhыхкаь 18-ча партконференцен решенеш кхоачашъяра.

Хьолагlа хиначуннй юха довзаргь довча дахьнд станцен цlенош: го баьния цlеноа пордден а. Вогонаш йоттареш йовсхарен лаан тlехьакхоачашьо. Станцен хоа, бешашца, оттавеш пордан тlа хьаьй. Сахьата махамизн сеша майса бола беш ба стрелочникаш. Царца ва нарвиховски совгlат дехна вола ноа. Чукхин, ноа. Симотин. Бешаш дика бола беш ва нерновски совгlат дехна вола станцен дежурни ноа. Чернокопов. Хьанаре бола беш ба грузчикаш сталеновхой Шарифуддинов, Хесанов, Абдурахманов. Нийса в дика а бола беш ва вокзалгlа вола тероз увзар Агасиев Маьнр.

Станцен беша а хоа а пордан оттарна дика гlо деш ба цlенхоаной.

Иштта гlулакхаца Наьсарен-Воксалерча станцен коллектив, цхьоагlа а хьанаре в къахьегаш ВКП(б) 18 конференцен решенеш чаккхаллахьа кхоачашъяраш. Уж кхоачашьяра белгалонца тlеяхи станцен коллектив 1-ча Майна ай.

НАГОРНОВ.

Наьсарен-Воксалерча машинкаьаьа станцен парторг.

Яхийла, чӧоагӀлойла вай низ кхоачаш йола даьхе—Советски Социалистически Республикай Союз!

Яхийла Ерригсоюзан Коммунистически большевикий парти—Советски Союзан къахьегамхой хьалха латта отряд!

(ВКП(б) ЦК 1-ча майгарча лозунгашкара).

Сталина цӀерагӀча колхозера дикагӀа бола нах

Суралойрча вокха колхозашта юкъе дерригача белхашта хьалха латтеш кхиарца белгалйоьхьаш я Сталина цӀерагӀа йола колхоз (председатель Муцольхоев Сулейман).

БӀаьстен хьат дӀадерга цӀий хенахьа хийт а енна, белхаш долаш дӀадер бекьан долаш Сталина цӀерагӀа йола колхоз 25 апрель тӀехьахочча яьна а тӀекъа дукха кӀена ца хошйеш готех яьнна ер. Кен дӀабийна хьоттех я йистехьанна из.

Сийлаьч-донаьхе праздникаш—дерригача дуьнен тӀарча пролетарийтех юкъаьхь тӀекъа хьисапе хьажарга дешна—1-ча Майна Сталина цӀерагӀа йола колхоз тӀехьахь гота йоаллера белхаш кходен болла йистех а дина. Уьш дикношка йистехьгодолла да хьат дӀадерга бигьаш я.

Уьш дерригга гӀулакхаш кхочӀадийнад колхозерча дикагӀа бола пхьал хьажарца.

1 бригадера Оксанин ПӀубинера бешаш дина гӀулакх деш ва шийта дӀаяхьна колхоз говрашта. ПӀубинехьа колхозала болх бу лоьцан болеш за х. Цун совгӀа, шийта белхаш а яхочечиш цо. 1941 шу долделачу денз 88 къаьхьегийн дӀадьяхьад ПӀубинехьа. Ишшта дика бола бешаш цу бригадехьа Тунгоев Мустафе Йьлиид. Уьш шера дӀаьхьа 89 къаьхьегина дӀа да цун.

Вокха колхозашта хьажарга а йоаллера болх бешаш ва огородни бригадера Яушев Къаьбий. Колхозе правленин лоЙлен дуьнаьхе Вокшера яхьначчуьйр Исмаилов Мадиев Михьлин-ГӀазьев. ХӀинга нуггӀаерга къаьхьегаш дӀаяхьна машиннаш болх беш волгаш. Колхоз донаьхе дӀа йиш йолаш а Исмаилов Мудаев Хьасан яхар. Сенна волчча цхьа бригадерга я (№ 1 йола бригада).

Сталина цӀерагӀа йолча колхозан колхозница кхоченнаш а цьхьаьгӀа я болх беш а. Из ишшта кхоарга Суралойрча вокха колхозашта хьалха латт Сталина цӀерагӀа йола колхоз. Хьажинаштен дог тӀоаделла нах хьажа боагӀа цун колхозашта сийлаьч-донаьхе праздникаш—1-ча Майна.

С. Пароев.

ТӀаийца декхарш тӀехьахошьадд

Ньысарен-Вокхаларера № 3 йолча кӀуранхьола колективо Мако кьаьрча социалистически яьш хьажа а эха кхоастен болашш дола декхарш тӀаийдадер.

Заводо колективо, тахан 1 Майн тӀекхочйеш сийлаьчна яьккхочадад уьш декхарш. 1-ча квартале заводо керттера продукци арахьара план яьккхачаьлй 107,3 процент.

Кьаьлбийчаьн хьажарга 26,2 процент лакхадо, продукци шийт дӀабоаб нах 9,5 процент лоьхьо. Уьш белхаш тӀекхоачаьнга 11,8 процент дагор яьккхаьл.

1-ча квартале 195.300 сом тайда бац заводо.

Белгалъяьхьа дина болх беш а ю. Мустафинов, Бисоев, Башиев къаьхьа лелаеш йола бригадаш.

Суралойрча школе

Лоадай Гоалш йолча колхозашца а дегнаболоша а 1-ча Майна тӀекхай Суралойрча йиша йолчча юкъера школан къаьхьарга колектив. Цай декхарех дина лоарбеш воля къаьхьара Яушев Заудин. Ишшта къаьхьара бац беш а воаг ер яхьаьгӀа шу да. Цо къаьхьа йолча 2 ча классе берашш дешарех кхаьчен дешара тӀеэцначу лакха да.

Уьш шера мара болх бе волавелина йолча къаьхьара Исмаилов Висит, шийт хуьшш йола хало ца хоарбаш, берашш дешарех кхетадерга «Советски къаьхьегина» ва. Пхьах дола уроннаш йистехьанначуьл тӀекъаьгӀа а тӀекъабусаш болча дешаронца хенатеш ер хуьл ва. Ишшта дика болх беш бе къаьхьа Яушев Заударохьан, къаьхьара Султыгов Муса.

Цу белгалонна кхъа боагӀа уьш 1 Майна.

М. Костоев.

Ньысарен-Бурочурча больнице

Райгонерча Къаьхьегийчу уналӀано хоарйера бӀаьста болх чекхбаьккх Ньысарен-Бурочурча больницас. УналӀано хоарйера болх дина тӀе отгебаран больницас социалистически яьш лелаеш Магбабиевер Висит, шийт хуьшш йола хало ца хоарбаш, берашш дешарех кхетадерга «Советски къаьхьегина» ва. Пхьах дола уроннаш йистехьанначуьл тӀекъаьгӀа а тӀекъабусаш болча дешаронца хенатеш ер хуьл ва. Ишшта дика болх беш бе къаьхьа Яушев Заударохьан, къаьхьара Султыгов Муса.

Цу белгалонна кхъа боагӀа уьш 1 Майна.

М. Костоев.

Ньысарен-Бурочурча больнице

Райгонерча Къаьхьегийчу уналӀано хоарйера бӀаьста болх чекхбаьккх Ньысарен-Бурочурча больницас. УналӀано хоарйера болх дина тӀе отгебаран больницас социалистически яьш лелаеш Магбабиевер

Сальски районе (Ростовски область) хьажи латтача нов. Сельхозас хьажаш делларча трактористи бригадас кадровоя тӀехьахочашца болх боарзенна, хӀинга доагор кхо я ер. Бригадер культурни а дина а яйнагӀехьадийхьад стоялгга.

УКХ СУРАТА ТӀЕ: Какй тӀерча стаье. Нов. Селивкой бригада делхьайгга силойаш ягйа.

Г. Дуванов фото. ТАСС фотохроника

АДАМИЙ ДЕШАР

Къаьчча паччаьх бехьало толдадьяьна тӀелгӀай къам, къаьдола кхий къаьнаш а сеанс, Октябрьски революци кхиналлаш йолча хана дешарга серавло цӀ гуш дер. ТӀелгӀай—къаьнех болашш бер дийша нах—хорош, инженераш, агрономаш, къаьбарш.

Паччаьхьа—гайдина а дешар къаьнегтаной дийша я кхетош а кхиер, кӀена вьяча, къаьнегтаной бакъалла нах хина аттагга бер цуьнан уж бола.

Нуьнан йола дешарга бокъо тӀелгӀай къаьнегтаной—къаьнегтар цуьнан советски Конституцис.

Паччаьхьа хана берригача тӀелгӀай мехка а Ньысарен Бурочурча 1 школа юра яьшр. Цу школе нийсарна а къаь долча нахьа бе-ршта мара хьайийна яьшр.

ХӀинга дуьхьала вай цкъан Ньысарен райгоне а я 1 техникум, 1 кхъаьр школа, 7 йиша юкъера йолаш школа, 2 кхъаьр школа. Цаьрех совгӀ вай хорташша йолаш а кхийнарша къаьнер дешар цо кхалла дӀадехкарна йола пункташ.

Райгонерча школашта дешаш ца гӀа 4017 бер, царна къаьнаш 130 къаьнаро ва (къаьнех 90 гӀаройн ва).

Райгон, болзо а йолаш доакхаш да йиш йолаш а Эсенов Ахьмад, Уьнаков Мажитрин, Инагомов Зельхьяк, Цомаев Мудар, Иван Павлович Огарышко, Мария Петровна Немкина сина болча къаьнехьа. Цар Іаллийдина шоаш къаьнаш йолча классашкара берашш дина дешарех кхетаделла дешара тӀеэцначу. Цу тайбора болча къаьнарой цӀерца кхы а яьш йина а.

Вай тӀелгӀай иттанеаша лорабйна да дехкарча дешара заведенеш йистехьарца, бӀаьстенна лорабйна да къаьнегтарш дешара заведенеш къаьрца. Йоаккача хьанна яьна дина тӀелгӀай коркашша берашта дешара дӀадер ца воаш бола цӀа. ХӀинга кхий нах хилла мара тешна паччаьх хина, цкъа моллагӀа лоарбеш болашш дола къаьнат кадйдерга а къаьчча юрта вина вешаш хинна, къаьчча. Истера Іаьмчаьчча сийлаьш тӀа кхий дӀанна ва къаьна хинна.

Таханн, дерригача дуьнен тӀарча къаьнегтаной сийлаьч-донаьхе праздник—1 Май дешдечча кхы а чӧоагӀерга дог ышстаеш керта чу уг кхий къаьнсанаеш котлованаш дола баьккар.

БУЗУРГАНОВ А. Б.,
Ньысарен райгона дешара отдела инспектор-методист.

1-ЧА МАЙ СИЙНА ЙОЛА ТӀЕМА ХЬИСАПЕРА ПОХОД

Ньысарен-Вокхаларера машиннаьхьа станцин колхьаьнарера комсомольски организацина дагдйеха долла а дан, 29 апрелеа протокола-ша а яьна тӀема хьисапера поход чекхъяьккхар машиннаьхьа станцин комсомолгӀочӀан кагийча наьна.

Ньысарен-Вокхаларера МочӀун юьртарча комсомол заводо, цигара МочӀун юрта, МочӀун юртера юкъ гобаьккха Ньысарен-Вокхале яьхьаш ва из тӀема хьисапера поход яьна сиьлаеш чу чекхъяьккхар цар. Цуьл совгӀа, походе дешарш новкъа байдза комсомолгӀо яьнна а бер.

Походе командор яьнначу комсомолца Евсеченкоен комсорг яьнначу колхьаьнарера комсомольски организацин секретарро нов. Маьлсаговн хьалле а лелаеш чекхъяьнначу цу походо къаьнегтар походе яьнна верриге 12 комсомолец а кагий кхы а унагӀаеннен денна долашш кхаер, кхаййача юкъера вай дукхе лорбе дӀотта шоаш кийча кхаер.

И. Сухнев.

Бехктохкама редактор
Хь. М. УЖАХОВ.

СФ 152 Редакци адрес: Ньысарен-Вокхале, ул. Сталина № 24. „Нов. цун долгаьнна" ваьнча гонаьн типографе. Тираж 1000 нах.